

Aan Demissionair Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, dhr. Eric van der Burg
Turfmarkt 147, 2511 DP Den Haag

Betreft Brandbrief Doodsbang in azc Ter Apel, Neergestoken homokoppel driemaal in één week slachtoffer van strafbare homofobe incidenten

Referentie 2024-05-13 Doodsbang in azc Ter Apel, Neergestoken homokoppel driemaal in één week slachtoffer van strafbare homofobe incidenten

Groningen 13 mei 2024, pagina 1 van 5 (pagina 5 bevat foto van homokoppel meervoudig slachtoffer van homofoob geweld)

Afschrift naar:

Directie en bestuur COA, directie IND, Voorzitter Tweede Kamer, Vaste commissie Justitie en Veiligheid, VluchtelingenWerk Nederland, UNHCR Nederland, Leden externe klankbordgroep COA, verenigingen voor asieladvocaten VAJN en SVMA,

Excellentie,

Doodsbang in azc Ter Apel. In vijf dagen tijd driemaal slachtoffer van strafbare, homofobe incidenten in azc Ter Apel.

Op 6 mei 2024 schreef ik u middels een brandbrief aan over een Tunesisch homokoppel die verblijven in azc Ter Apel. Op 4 mei werden zij slachtoffer van een zeer ernstig steekincident op basis van lhbtqi+. Vervolgens zijn zij in amper vijf dagen tijd driemaal slachtoffer geworden van strafbare incidenten waarbij ze nogmaals belaagd en mishandeld zijn op basis van lhbtqi+. In amper een week tijd kwamen er bij LGBT Asylum Support vervolgens 27 meldingen van onveilige situaties binnen die zijn doorgezet naar het COA van azc Ter Apel. Wetende dat u niet in kan gaan op individuele zaken, meld ik aan u middels deze brandbrief de extreem gevaarlijke situaties waar kwetsbare lhbtqi+ asielzoekers in Ter Apel aan blootgesteld worden. Situaties die aangeven hoe kwetsbare lhbtqi+ asielzoekers zich voelen in een overvolle opvanglocatie als azc Ter Apel waar het COA, beveiliging en politie niet genoeg capaciteit heeft en zodoende onvoldoende bescherming kan worden gegeven.

Vrijwel alle lhbtqi+ asielzoekers die bewoner zijn van azc ter Apel, maken in meer of mindere mate discriminatie mee of worden geconfronteerd met dat er bijvoorbeeld ongepast om seks gevraagd wordt. Een groot deel gaat in deze omgeving uit zelfbehoud terug in de kast, terwijl de overheid wil uitdragen dat in Nederland iedereen zichzelf moet kunnen en mogen zijn. Maar door het onvoldoende bieden en uitblijven van bescherming, situaties die vergelijkbaar of erger zijn in land van herkomst, overwegen zelfs verschillende lhbtqi+ asielzoekers hun procedure te stoppen.

Zaterdagavond 4 mei: steekincident door zes mannen op basis van lhbtqi+

Op zaterdagavond 4 mei werd het Tunesische homokoppel onverwachts door een groep van zes mannen uit Algerije aangevallen en neergestoken, enkel op basis van lhbtqi+. Onder bedreiging van messen werd geroepen: *“Gay, gays, we will kill you!”*. Voor deze onveilige, homofobe omgeving waar het homokoppel verbleef en dit ernstig steekincident kon plaatsvinden, was bovendien het COA vooraf door LGBT Asylum Support gewaarschuwd. Op basis van videobeelden waarop te zien was dat het om zes daders ging, kon de politie slechts één dader aanhouden. Het is op dit moment onduidelijk of er enkel melding of aangifte bij de politie is gedaan.

De impact van dit incident bij het gevluchte homokoppel maar vooral bij alle lhbtqi+ asielzoekers in het overvolle azc Ter Apel is ondenkbaar groot. Niet enkel vanwege het feit dat dit verschrikkelijke homofobe incident in de omgeving van een opvanglocatie plaatsvond die voor asielzoekers die in Nederland om bescherming vragen, veilig moet zijn. Maar vooral als op één na, alle daders vrij kunnen blijven rondlopen. Dat maakt dat vanwege het feit dat er geen separatie is van daders en slachtoffers, deze omgeving extreem onveilig is.

Stichting LGBT Asylum Support zet zich breed in voor lhbtqi+ (lesbische, homoseksuele, biseksuele, transgender, interseksuele en queer) asielzoekers in Nederland en werkt nauw samen met diverse lhbtqi+ belangenorganisaties in Nederland om zo niet alleen een vangnet maar ook een gids te zijn.

IBAN NL47 TRIO 0212 4621 72
KvK-nummer 65463269

p/a Noorderstationsstraat 40 , 9717 KP Groningen
Sandro Kortekaas, voorzitter 06 1940 70 30
www.lgbtasilumsupport.nl
www.facebook.com/LGBT-Asylum-Support
info@lgbtasilumsupport.nl

Maandagmiddag 6 mei: achtervolging door één van de plegers steekincident op basis van lhbtqi+
Amper anderhalve dag na het homofobe steekincident werd het gewonde homokoppel op maandagmiddag 6 mei nogmaals belaagd door één van de plegers die hen herkende. Immers werd slechts één van de zes daders van Algerijnse komaf door de politie aangehouden. Ondanks dat het homokoppel pas na het incident door het COA uit veiligheid verplaatst werd naar een lhbtqi+ unit, werden ze op het terrein van azc Ter Apel op klaarlichte dag achtervolgd. Er werd naar hun geroepen: *“We kill all LGBT people here”*. Het Tunesische homokoppel verblijft sindsdien uit pure angst en in shock vrijwel de gehele dag met de gordijnen dicht op hun kamer van hun lhbtqi+ unit. De impact bij het homokoppel maar ook alle andere bewoners van de lhbtqi+ unit is groot.

Dinsdag 7 mei: Discriminatie op basis van lhbtqi+

Doorgaans weten bewoners van azc Ter Apel niet welke units in gebruik zijn als lhbtqi+ unit. Medio 2023 is na vele meldingen van onveilige situaties door LGBT Asylum Support uit veiligheidsoverwegingen de lhbtqi+ unit COL vanuit het centrale deel verplaatst naar een rustiger en veiliger geacht deel van azc Ter Apel. Hiervoor werd een unit pal tegenover de receptie ingericht voor enkel lhbtqi+ in het deel van azc Ter Apel waar tevens minderjarige asielzoekers opgevangen worden. Echter sommige bewoners van azc Ter Apel weten inmiddels waar het Tunesische homokoppel verblijft. Vanaf 7 mei werd onder het raam van hun lhbtqi+ unit discriminerend geroepen: *“Gays, gays, go out”*. Als vervolgens het homokoppel naar buiten ging, werd naar hun gescholden: *“Give me five euro, I want to fuck you”*.

Woensdag 8 mei: doodsbedreiging met mes op basis van lhbtqi+ door twee mannen

Voor de derde keer in vijf dagen ondervond het koppel fysiek geweld toen één van hun in zijn gezicht geslagen werd door een man afkomstig uit Moldavië en man uit Georgië. Terwijl deze twee mannen buiten voor de lhbtqi+unit stonden, bedreigden ze een Georgische trans vrouw, medebewoonster van deze unit met een mes. Ze probeerden daarbij een ruit in te slaan. De mannen schreeuwden: *“Fuck LGBT, Fuck LGBT”*. Een aantal bewoners van de lhbtqi+ unit stonden bij de voordeur van de unit, waaronder het Tunesische homokoppel. De bewoners werden vervolgens niet enkel mishandeld maar ook door deze twee mannen met de dood bedreigd: *“Als ik jou of één van de anderen van de unit zie vermoord ik je.”* Het COA, werkzaam vanuit de tegenovergelegen receptie, was van het gehele incident getuige maar greep niet in. De bewaking heeft vervolgens beide mannen meegenomen. De impact bij alle bewoners was groot.

Donderdag 8 en vrijdag 9 mei: stalking na doodsbedreiging op basis van lhbtqi+ door één van de opgepakte maar vrijgelaten daders

Terwijl het COA aan de bewoners van de lhbtqi+ unit had gemeld dat de daders van de doodsbedreiging op 8 mei waren opgepakt door de politie, verschijnt daags daarna één van de daders opnieuw bij de lhbtqi+unit van COL Ter Apel. Hij stalkt op gelijke wijze de lhbtqi+ unit. De impact bij alle bewoners van de lhbtqi+ unit is zeer groot omdat blijktbaar deze man vrij rond kan lopen ondanks zijn eerdere doodsbedreiging met een mes.

LGBT Asylum Support heeft van alle incidenten meldingen gemaakt, foto's doorgestuurd, lhbtqi+ bewoners gewezen op het doen van aangifte wat bijvoorbeeld niet plaatsvond bij het incident op 8 mei. LGBT Asylum Support heeft telkens terugkoppeling naar lhbtqi+ bewoners gegeven. Vanaf 4 mei zijn er 23 meldingen naar het COA gedaan vanwege onveilige situaties bij één of meerdere lhbtqi+ asielzoekers die verblijven in azc Ter Apel en waarbij sprake is van strafbare feiten. Op deze meldingen is geen terugkoppeling gekomen door het COA naar LGBT Asylum Support. Het COA heeft enkele bewoners van de belaagde lhbtqi+ unit gesproken en geadviseerd beveiliging te bellen.

Onvoldoende beschermd ondanks waarschuwing

Met deze feitelijke opsomming, gebaseerd op signalen van lhbtqi+ asielzoekers die door LGBT Asylum Support als gedocumenteerde meldingen zijn doorgezet naar het COA, kan nogmaals gesteld worden dat situaties inmiddels onhoudbaar zijn in het bieden van veiligheid naar een kwetsbare groep ondanks de inzet van het COA. Dit nog los van de waarschuwingen die we vooraf gestuurd hebben ter voorkoming van homofoob geweld naar het Tunesische koppel.

Want behalve de onveilige situaties, spelen hierbij zeker ook factoren als een stagnerende doorstroom zowel bij het COA als de IND een grote rol. Zo zijn in deze meldingen meegenomen dat lhbtqi+ asielzoekers in het begin van hun asielprocedure tot wel 3 maanden moeten verblijven in de sobere opvang van COL. En dat terwijl deze vorm van tijdelijke opvang enkel bedoeld is voor verblijf van 3 tot 10 dagen. Maar ook dat lhbtqi+ asielzoekers vanwege hun asielprocedure een transfer ontvangen naar Ter Apel omdat de IND hun finale Nader Gehoor in Ter Apel plant. Waarbij zij soms tot wel 6 maanden moeten wachten om door de IND gehoord te worden.

Daarbij verzwarend het feit dat allen discriminatie meemaken, terug in de kast gaan, uit veiligheid zich zoveel mogelijk isoleren en daarmee depressies ontwikkelen. Het COA zelfs recent een kledingverbod oplegde bij een transvrouw voor het dragen van een korte rok.

Stichting LGBT Asylum support zet zich breed in voor lhbtqi+ (lesbische, homoseksuele, biseksuele, transgender, interseksuele en queer) asielzoekers in Nederland en werkt nauw samen met diverse lhbtqi+ belangenorganisaties in Nederland om zo niet alleen een vangnet maar ook een gids te zijn.

IBAN NL47 TRIO 0212 4621 72
KvK-nummer 65463269

p/a Noorderstationsstraat 40 , 9717 KP Groningen
Sandro Kortekaas, voorzitter 06 1940 70 30
www.lgbtasymlsupport.nl
www.facebook.com/LGBT-Asylum-Support
info@lgbtasymlsupport.nl

Daarmee is het volstrekt onacceptabel hoe met deze kwetsbare groep wordt omgegaan die in Nederland om bescherming vragen, waarbij geacht wordt dat zij net als ieder ander in Nederland zichzelf kunnen en mogen zijn. Maar in opvanglocaties zoals Ter Apel het tegenovergestelde meemaken en waar LGBT Asylum Support telkens deze verwachting moeten bijstellen. Als ook dat deze kwetsbare groep de zwaarste vorm van gehoren krijgt bij de IND. Daarmee draagt deze stressvolle omgeving waarin ze deze discriminatie ervaren, bepaald niet in bij.

Lhbtqi+ asielzoekers vluchten naar Nederland met de zekerheid dat ze hier – volstrekt anders dan in land van herkomst – beschermd kunnen worden middels onze grondwet. Echter in hun opvanglocatie, zoals in azc Ter Apel, is die bescherming vanaf aanmeldfase onzeker en instabiel doordat u niet de noodzaak inziet tot het doorvoeren van beleid op basis van grondwet artikel 1 die hun als kwetsbare groep juist moet beschermen tegen discriminatie. U bent verantwoordelijk om uitvoering te geven en beleid te maken op basis van de grondwet. Om die reden acht ik u niet enkel verantwoordelijke voor incidenten naar deze kwetsbare groep zoals die op 4 mei jl., maar herhaal ik nogmaals dringend ons verzoek verwijzend naar aangenomen motie, die we tevens doen aan de voorzitter van de Tweede Kamer.

Uit de meest recente, gedocumenteerde meldingen over de situatie in azc Ter Apel na ernstig steekincident, komt het volgende naar voren:

- azc Ter Apel is structureel overbezet,
- in een overbezet azc Ter Apel is er sprake van stagnatie in de lhbtqi+ units van COL en POL in doorstroming,
- de wachttijd in aanmeldfase is extreem lang tot wel 5 maanden in sobere omgeving die enkel bedoeld is tussen 3-10 dagen,
- de wachttijd na transfer naar Ter Apel vanwege een Nader Gehoor bij de IND, is soms extreem lang en loopt op tot wel 6 maanden, waarbij het plaatsingsbeleid hierin onduidelijk is,
- lhbtqi+ asielzoekers in azc Ter Apel maken continu vormen van discriminatie mee,
- ervaren door de discriminatie veel stress die ook van invloed is op hun asielprocedure,
- de discriminatie is vaak erger dan in land van herkomst,
- het overgrote deel van de lhbtqi+ asielzoekers in azc Ter Apel gaat uit zelfbehoud terug in de kast. Dit komt niet overeen met het feit hoe de Nederlandse overheid stelt dat iedereen zichzelf moet kunnen en mogen zijn,
- door zich uit veiligheid te isoleren, worden daarmee o.a. depressies ontwikkeld,
- vanwege discriminerende opmerkingen wordt gedrag aangepast zoals o.a. het verwijderen van nagellak,
- een transvrouw kreeg door het COA een verbod om geen korte jurk te dragen,
- er wordt ongepast door bewoners om seks gevraagd en soms worden lhbtqi+ asielzoekers betast,
- het is bij bewoners bekend waar de lhbtqi+ unit in COL en POL zich bevinden waardoor lhbtqi+ asielzoekers die daar verblijven zich onveilig voelen,
- lhbtqi+ asielzoekers in de sobere omgeving van COL die producten in natura ontvangen, ontkomen niet aan discriminerende opmerkingen door medebewoners, wachtend in de rij tijdens het verstrekken van voeding,
- lhbtqi+ asielzoekers in COL moeten het gehele terrein over als zij naar de receptie moeten,
- uit waarneming van een lhbtqi+ bewoner, blijkt dat meer dan de helft van de (niet lhbtqi+) bewoners in de VBL, een mes met zich meedraagt,
- incident melding aan beveiliging hebben niet het gewenste effect waardoor daders na melding van een incident vrij rondlopen en er daardoor geen vertrouwen is,
- het COA adviseert na incidenten zoals een steekpartij, achtervolging en doodsb bedreiging zoveel mogelijk op een kamer te verblijven maar versterkt daarbij geen of onvoldoende informatie zoals het verloop in het oppakken van plegers,
- het COA adviseert na incident van ongewenst in een unit binnendringen, de voordeur enkel te openen na controle door het kijkgat waarbij het nog steeds een onveilige situatie blijft,
- na een incident is er daarmee een gebrek aan informatieverstrekking door het COA over o.a. daders en een vervolgetraject,
- daders worden na incident niet standaard door het COA gesepareerd van slachtoffers,
- bij incidenten wordt niet standaard de politie betrokkene waardoor geen aangifte wordt gedaan waarmee geen strafvervolging en daardoor daders vrij rond kunnen lopen,
- in een overbezet azc Ter Apel is er daardoor een structureel gebrek aan veiligheid en zich beschermd voelen bij een kwetsbare groep,
- momenteel is er geen terugkoppeling van meldingen en verzoekt het COA actief aan lhbtqi+ asielzoekers geen contact te hebben met LGBT Asylum Support.

Stichting LGBT Asylum Support zet zich breed in voor lhbtqi+ (lesbische, homoseksuele, biseksuele, transgender, interseksuele en queer) asielzoekers in Nederland en werkt nauw samen met diverse lhbtqi+ belangenorganisaties in Nederland om zo niet alleen een vangnet maar ook een gids te zijn.

IBAN NL47 TRIO 0212 4621 72
KvK-nummer 65463269

p/a Noorderstationsstraat 40 , 9717 KP Groningen
Sandro Kortekaas, voorzitter 06 1940 70 30
www.lgbtasilumsupport.nl
www.facebook.com/LGBT-Asylum-Support
info@lgbtasilumsupport.nl

Herhaald verzoek instellen van beschermende lhbtqi+ units gedurende de gehele asielprocedure

Ook met deze brandbrief verzoeken we u nogmaals, ondanks de structurele capaciteitsproblemen bij het COA, dat u er als staatssecretaris van doordrongen raakt dat de huidige vorm van opvang, zeker in het overvolle azc Ter Apel en zeker in de aanmeldfase, ontoereikend is in het bieden van bescherming naar deze kwetsbare groep. Situaties lopen inmiddels dermate uit de hand met levensgevaarlijke incidenten naar een kwetsbare groep tot gevolg. Ik verzoek u daarom per direct beleid mogelijk te maken.

Niet enkel dringen we nogmaals aan op invoering van lhbtqi+ units en passend beleid te maken. Gelijk aan onze brief van 3 november 2023, beroepen wij ons hierbij nogmaals op eerder in maart 2016 aangenomen motie in de Tweede Kamer (motie van Vera Bergkamp en Pia Dijkstra, D66) voor een aparte opvang wanneer de veiligheid niet gegarandeerd kan worden dan wel in geding is. Op basis hiervan verzoeken we u en roepen wij de Tweede kamer op om deze kwetsbare groep maximale veiligheid te kunnen garanderen gedurende hun gehele asielprocedure met inachtneming van grondwet artikel 1, daarbij minimaal het instellen van lhbtqi+ units in alle vormen van opvang inclusief de aanmeldfase. Dan wel één of meerdere locaties aan te wijzen waar deze gehele groep in veiligheid kan worden opgevangen waarmee zij in Nederland – anders dan het land wat ze ontvlucht zijn – bij wet in Nederland beschermd kunnen worden.

In afwachting van uw antwoord.

Hoogachtend,

Sandro Kortekaas,
Voorzitter LGBT Asylum Support

A handwritten signature in purple ink, appearing to be 'Sandro Kortekaas', with a long horizontal flourish extending to the right.

Stichting LGBT Asylum Support zet zich breed in voor lhbtqi+ (lesbische, homoseksuele, biseksuele, transgender, interseksuele en queer) asielzoekers in Nederland en werkt nauw samen met diverse lhbtqi+ belangenorganisaties in Nederland om zo niet alleen een vangnet maar ook een gids te zijn.

IBAN NL47 TRIO 0212 4621 72
KvK-nummer 65463269

p/a Noorderstationsstraat 40 , 9717 KP Groningen
Sandro Kortekaas, voorzitter 06 1940 70 30
www.lgbtasyllumsupport.nl
www.facebook.com/LGBT-Asylum-Support
info@lgbtasyllumsupport.nl

Bijlage: Foto van het neergestoken homokoppel wat na meerdere homofobe incidenten zich verschuilt in de kamer van hun lhbtqi+ unit.

Stichting LGBT Asylum Support zet zich breed in voor lhbtqi+ (lesbische, homoseksuele, biseksuele, transgender, interseksuele en queer) asielzoekers in Nederland en werkt nauw samen met diverse lhbtqi+ belangenorganisaties in Nederland om zo niet alleen een vangnet maar ook een gids te zijn.

IBAN NL47 TRIO 0212 4621 72
KvK-nummer 65463269

p/a Noorderstationsstraat 40 , 9717 KP Groningen
Sandro Kortekaas, voorzitter 06 1940 70 30
www.lgbtasymlsupport.nl
www.facebook.com/LGBT-Asylum-Support
info@lgbtasymlsupport.nl